

ДІЛО

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

.

Львів, дні 9. мая 1917.

Зрозуміла річ, що цісарські слова, звернені до представників польського народу в Кракові, що довго будуть предметом коментарів польської преси, яка виказує, який політичний капітал творять вони для польської політики.

В звязку з сим треба перше всего установити автентичний текст цісарських слів. В тексті, який принесла львівська філія ц. к. Кореспонденційного Бюро, кінцевий уступ, який наступає по заповідному, що монарх бажає перевести в діло письмо свого попередника з 4. падолиста 1916 р. що до Галичини, звучав: „Некий край бачить в тім поважний знак Мого великого до ніря, яким має бути утверждена згода обох народів, а Галичина тим мінішіше злучена зі Мною Й Моїм Домом“. З цього можна було вносити, що монарх в звязку з відокремленням Галичини думає про „тим мінішій“ державу ноправну злуку Галичини з державою. Тимчасом остання фраза в німецькому тексті звучить: „und Galizien um so inniger Mir und Meinem Hause verbunden werden soll“, що значить: „а Галичина має бути тим сердечніше обов'язана Мені Й Мому Дому“. Отже не держава ноправний звязок ходило монархові в сих словах, тільки о моральне почуття відчюності Галичини до монарха Й Його дому.

Переходячи до того політичного капітулу, який з побуту цісаря в Кракові творить польська преса, занотуємо нині виводи „Nowoj Rejgi“¹, яка побіч „Слав у“ є другим, демократичним, органом офіційних кругів польського кола. В передовіці з 8. с. м. виводить вона, що побут цісаря в Кракові Й Його слова, сказані як відповідь на промову превеса польського кола, „творять факти для дальнішого розвитку польської справи додатні“; стверджує, що „не була се візита припадкова і принарадка, але на-мірена“; вкінчи проміст промови цісаря пише:

„Промова обіймає отсі тези: 1) Цісар розуміє потреби нашої вітчини і бажає їх вспоміти. 2) Цісар хоче вдергати з Поляками ті самі відносини, які вдергував Його попередник. 3) Цісар має ширі симпатії для польського народу й розуміє Його почуття. 4) Цісар бажає брати участь в будові польської держави. 5) Цісар сподівається сим ще глибше зобов'язати наш край для себе і свого Дому, отже ходить тут цісареві з скріпленим чутевого звязку зобов'язання і відчюності, а не звязку чисто адміністративного“.

Зрозуміле наших оправданік бажань, симпатія і приязнь від сторони такої могучої як молодий австрійський монарх, — кінчить „N. Rej.“ свої виводи — були би для польського народу все великою шансою. А нині, коли з інших могучих сторін

видно в польській справі тільки непокоїчну резерву, а російський хаос подражнює, що правда, фантазію, але не діє ніяких реальних політических передумов, та шанса є багато важливіша Й їїншіша“.

Сей і інші голоси польської преси дають поняття, яким капіталом для польської політики уважають Поляки побут Цісаря в Кракові. На жаль під своїми „оправданими бажаннями“ розуміють Поляки, як інтегральну частину, розширене границя плянованої польської держави на схід, на українські землі, й утворене з дотеперішнього коронного краю Галичини польського організму при Австро-Угорщині.

нинішня „Gazeta Wiezogowa“, яка, подаючи дотеперішні голоси української преси про побут цісаря в Кракові, пише:

„Було се безперечно випливом великудущності монарха, що перебуваючи оноді в підвальським городі і відновлюючи пакт союза польського народу з дина-

Виходить щоденно
крім понеділків.

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10., II. поверх.
Кonto пошт. № 26.726
Адреса тел. „Діло—Львів“.
Число телефону 261
Руковідь
редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:	270 К.
місячно	8—
четвертічно	15—
піврічно	32—
шільрічно	—
у Львові (без доставки):	
місячно	240 К.
четвертічно	7—
піврічно	14—
шільрічно	28—
За заміну адреси платити ся 50 с.	

Ціна оголошень:

Стрічка пустота, звичайно 40. в надслідії 60. в
областях засуджений часті 1 К. Повідомлення про
заплановані зарубіжні 150.
Некрологи стрічка 1 К.
Станово-оголошення згідною
150.
Одна примірник коштує
у Львові 10 с.
на провінції 12 с.

Начальний редактор: Д-р Василь Панайо.

стією, при словах про відокремлення Галичини зволив також ласкато згадати про національну меншість, яка ввійде в склад відокремленого краю, — про Українців. Цісар Карло висловив надію, що діде до згоди Поляків з Українцями. На жаль з голою сів української преси не видно, щоб вона ту великудущість монарха зрозуміла.“

Перед промовою канцлера про мир.

Львів, 9. мая 1917.

„N. Fr. Presse“ в пополудневім виданні з 8. с. м. пише: Певної відомості про день, в якім канцлер відповість на питання партій про основи мира і про воєнні цілі, ще нема. Однакож загально ждуть, що Бетман Гольве гдає завтра, а найдалі після завтра вияснення в парляменті.

Про ту саму справу пише берлінський „Lokalanzeiger“: Відповідь на питання про воєнні цілі відложив канцлер на так довго, як тільки позволяє регулямін. Насувається згадка, що він же, аж наступлять події незвичайної політичної ваги, які основно облекшать Його задачу. В дійсності вже довго говорять, що має наступити така подія, яка чай-же не буде схибленим плодом.

З сих голосів виходить би, що канцлер має сказати справді щось дуже важного. Коли вірна відомість „N. Fr. Presse“, то станеться се ще нині, а найдалі завтра.

„Полк Хмельницького“.

СТОКГОЛЬМ (Прив. тел.). З Петрограду доносять сюди: Мимо рішення виконуючого видлу ради робітників і жовнірів, яке зверталося проти творення окремих українських полків, 3000 українських жовнірів домагалося перед будинком військової команди в Києві утворення української бригади. Головно-командуючий військового округа Ходорович і військовий комісар Оберучев старалися відвести жовнірів від того домагання, та без успіху. Жовнірі відказали, що вони вже утворили український полк, який має вже свого полковника. Полк називається полком Хмельницького. Ту справу передано рішеню ради робітників і жовнірів.

„Плян Гінденбурга“.

„Strassburger Pos“ доносять з Шріба: Маркіл Утен пише в „Echo de Paris“: Швейцарська границя вже від п'яти днів герметично замкнена. Се певне, що тепер відбуваються нові німецькі пересування війск. Чи Гінденбург готовить свою велику контрофенізу на західному фронті? Думаю, що по нашій стороні знають про на-мири неприятеля.

На італійському фронті що раз більше зростає діяльність артилерії на Красі I в долині Фріджаїо. Звертаю увагу, що австро-угорські комуніката про операції на італійському фронті мовчать. Однак там мусить щось готовити ся.

З німецького парляменту.

Успіхи підводних суден перевищили всіх очікування. Нольонг мусить переміти до Німеччини.

БЕРЛІН (Ткб.) Парлямент прийняв бюджет маринарки. Референт висказав призначені І по-длякі для геройських діл маринарки. Державний секретар Уряду маринарки подякував за слова призначення, які будуть заохотю до сповнення маринаркою надій цілого німецького народу. Державний секретар заявив далі: Число підводних суден не тільки зростає, але також під оглядом якості буде змінено. Рішучим є загальний зрості успіхів підводних човнів, які переходят всіх очікування. Подавані неприятелем втрати підводних човнів є неправдиві. Дійсні втрати є много менші, ніж з тим числено ся. Що до добичі, то числено перевищено на 600 000 тон місочно. В дійсності вислід останніх трьох місяців виносить 2,800,000 тон се є 55% більше, ніж ми очікували і брали за основу обчислень. Загалом затоплено в тих трьох місяцях 1325 кораблів. С річю неприятеля, як довго то ще буде тривати. Підводні судна гарантують, що передержимо. Відносно вражені, що голоси в Англії звучать єдиними з много скромніші. Англія видить, що підводні судна — се удар вимірений в осередок її життя. Хочемо побудити і віримо, що відповімо меті, яку ми собі поставили.

Бесіда державного секретаря зробила знамените вражені. В дискусії висказалися всі бєсідники з найбільшим призначенням про дійльність маринарки.

В дискусії над кольоніальним бюджетом заявив пос. Носке, що жадане соціальні демократів мира без анексії відноситься також до кольоній. Мир без насильства розуміється так, що Німеччина дістане назад кольонії. Се однакож не значить, мовби ні один граничний стовп не має бути пересунути. Пересунені граничні за відповідною винагородою є можливі. В подібнім дусі заявилися бєсідники мішанських партій. Державний секретар д-р Сельф заявив, що дискусія виявилася, що всі партії будуть співділіти при відбудові кольоній.

Шведська преса про можливість мира.

СТОКГОЛЬМ (Ткб.) Шведська преса займається справою недостаточних світових живів і голоду, який грозить супроти того. „Aton Blad“ оголосує вступну статю, в якій застовляється над тим, що припинання мира доходить до висліду, що розвій відносин в Росії та страх перед світовим голодом мусить приспівати ко-ничине положене, супроти якого дальше ведене війни стас зовсім бездумне.

Головний виділ шведського мирового союза вислав письмо до шведського міністра за-граничних справ, в якім просить, щоби в наго-ди конференції міністрів північних держав спо-нукав північні держави підняти ініціативу до мирового посередництва.

Керенський про участі демо- кратії в державній адміністрації.

ПЕТРОГРАД (Пет. аг.). Міністер справ-дливости Керенський вислав до виконуючого комітету Думи і до ради депутатів робітників і жовнірів та соціалістичної партії письмо, в якім правительство має заступати інтереси демо-кратії. Тепер — пише Керенський — се задача с для одного за тяжкі. Загальне положення краю з другої сторони сили демократії організують і розвивають. Демократію не може отже бути виключно від відповідальної участі в дер-жавній адміністрації. Серед сих умов є міністер Керенський гадає, що представники демократії,

які вийшли в вибору і ті, що мають спеціальні узгоджені органи, до яких належать, можуть обнати тягар влади.

Заворушення в Кронштадті.

СТОКГОЛЬМ. (Ткб.) Після наспівіших сюді відомостій під час останніх заворушень в Кронштадті убито також цілій ряд офіцерів англійської моринарки. Доносять, що російські морики відмовили послуху англійським офіцерам.

Новий російський командант північного фронту.

ЛЮГНО. (Ткб.) Після петроградського донесення агенції Стефанія командантом північного фронту іменовано на місце генерала Рузького генерала Драгомирова.

Війна підводними суднами і Англія.

БЕРН (Ткб). "Daily Tel." оголошує з двох днівним співненем телеграму з Нью-Йорку про заяву члена спеціальної англійської місії львівського Percy про війну підводними човнами. Сказавши: Питання транспортів є незвичайно важливе. При теперішньому темпі нищення будова англійських кораблів і передвидження американських кораблів не можуть додержати кроку. Ось сі програми мусять бути значно присіяні, що дороги плавбів мають стояти отвором.

АМСТЕРДАМ (Ткб). "Daily News" з дня 27. цвітня пише: Не можна сумніватися, що донесення про нагий страшний згірт числа затоплених англійських кораблів в останніх тижнях поділало силніше, ніж усі урядові перестороги. Представили вони народові повагу положення. Положене є дійсно дуже поважне. Зближаємо сі до кризи, якої не було ще в нашій історії. Коли не зайде якася зміна, то найближча будущість принесе терзання, який край ще не зінав. Нарівні має однаке право домагатися, щоби правительство проти діяло небезпеки. Є фактом, ніким не заперечено, що адміралітія в теперішньому складі завела

ФОТОФОТОФОТО: ФОТОФОТО

На більшому Громадянинові Галицької України!

Складки на портрет ІВАНА ФРАНКА треба посыпти на книжочку щади. Красного Союза Кредитового у Львові ч. 4.000.

ФОТОФОТОФОТО: ФОТОФОТО

Ю. СТРИКАВСЬКИЙ.

ПІД КРИЛАМИ ЦЕРКОВІ.

Обличе ся Господь силою і препокса ся! Дому Твоєму подобает святиня Господи, в долготу дні!

І тихомирно слинуть через врати слави і темночю в далека вратниці тружающим ся і предстоящим людям — тіні царств'я і ліпоти його, і таємничо хвилює заслонна церковна...

Де далі від іконостасу, за крилосами та сеединним налом, густіше все більше, густіше, а під третьою, під західною банею, багаті лампади і свічок, вже нечаке зорі далекі, і темно лежать тут, немов прадіди в могилах своїх, кремезні ще зруби старого стіння, а не вянучим духом ладану, яливцю і воску, — будетом пристрасті недочасної.

Денеде самотні постаті богомольців...

Ось під стіною, коло самих шоштикутних з написом дверей, нечаке грішниця неспокутована, старесенька, вся зморщена бабуна. Чи можна більш покірливо схилити ся перед Господом, як ступила ся бабуна ця, і чи можна ширше звернути ся до Його, як оця преподобна Його!

Господоньку милосердий мій, Сусе Христе й Діво Марія, згляньте ся, поможіть, помилуйте, не відступайте...

І сподоби мене, Господи, без гріха сохнати ся...

А в кутку, в самих обіймах старого стіння запашного, стоятій, як нечаке з закріжчий вже дід; він тихо вишітує беззубими устами більш голосно вигукнувши часами інше слово. I чується, що не за нашого часу навчався він бесіди в Паном Богом своїм, що стародав-

Наші справи на засіданні Централі для відбудови.

Другий день другого засідання Прибічної Ради народів Централі для господарської відбудови Галичини.

(Конець.)

Подібно бюджети поодиноких секцій представили їх шефи:

I. Гофрат Інгарден: На відбудову сіл для евакуованих, які наслідком царської волі мають вернути домів. Пропонує квоту 7,300,000 К. На заплату дефінітивних хат, що є в будові, 8,200,000 К. На заплату вікон і дверей 2,000,000 кор. Реконструкція громадських керниць 70,000 кор. Чинші для евакуованих 100,000 К. План регуляції сіл 30,000 К. На залупно лісів і будівельних матеріалів для відбудови 11,400,000 К.

На відбудову міст: На будинки для бездомних 1,700,000 К, чинші для них 60,000 К, керниці 100,000 К, регуляції проскі 270,000 кор., грошеві підлоги 1,200,000 К.

Для середньої і більшої власності: На доми 1,000,000 К, доми громадські, товариства і т. ін. 300,000 К, купелеві місцевості 150,000 кор., На церкви і парохії 400,000 К, школи громадські 500,000 К. Дрібні знарядія рільничі і меблі в громадах 1,300,000 К. Разом з іншими меншими видатками вносить бюджет I. секції 36,080,000 К.

Бюджет секції рільничої обіймає квоти 5,000,000 К на годівлю евакуованої худоби, по 1,000,000 К на фабрику аозі і репараційні варштиди знарядія рільничіх, по 500,000 К на мілорацию і моторові плуги, 100,000 К на пчильство і інші менші позиції, разом 16,000,000 корон.

Бюджет III. секції обіймає субвенції на варштиди і дрібні склени 2,200,000 К, матеріали і знарядія ремісничі 4,600,000 К, будівельні матеріали 11,000,000 К. Субвенції для інституцій і стоварищень співідаючих при відбудові 726,000 кор. Містяться тут субвенції уділені польським Кружкам рільничим, патронатові ремісничому при Видлі краєвім і іншим. З українських стоварищень одержав лише "Труд" 30,000 К, справа субвенції інших стоварищень в ході. За купно тартакових уладжень 350,000 К, власних львомобілів 1,048,000 К, освітлене 800,000 К. Субвенції на організацію складів будівельних матеріалів 1,000,000 К. Закупно матеріалів для господарських залізниць 1,368,000 К, тягрові автомобілі 1,141,000 К. Разом III. секція (промислові торговельні) 25,393,000 К. Кромі сього до довідкової процесії до початку з вісного Заведення на промислові ціли 25,000,000 К, однак ще не рішено, чи їх буде виплачувати Централі чи всеніне Заведене.

На адміністрацію Централі п'єля реферату радника Ноєла ухвалено 1,258,000 К.

В кінці бар. Баталія доповнив звіт секції III.: По повітах працює 7 комісарів Централі (між ними один Українець, п. Скrentovici), яких зважаючи на підмогу на фахові курси. Громада львівська дісталася 1,700,000 К. на поправу знищених війною бруків. Вкінці столярі львівські дістали роботи дверей і вікон для сільських хат через основане Централею бюро деревного промислу.

Др Промінський предкладає звіт банкової секції Централі, якої цілю є вести свідченію фінансової помочі І П потреби та уділити се помочі, коли вона входити поза круг ділання воєнного Заведення кредитового. Досвідчено з 500 подань о зачеті на школи возни, субвенції і позички. Уділено 1,571,600 К. зачетів на воєнні чиннітиби, з чого значна частина припадає на евакуованих. Особам вільних зазодів уділено 32,000 К. Уділювано також зачетів на ріжні претенсії, приміром: хтось має легат звітабульований на реальністі залишницьким повіті або якусь іншу претенсію, котрої з причини інвазії не міг зреалізувати, а не має з чого жити.

На підлоги для львівських ремісників, розділювані громадою і технольгічним інститутом, видано 150,000 К. Підлоги роздається в грошах і в натурі. Ріжні товариства і поодинокі ремісники дістали машини і підлоги на фахові курси. Громада львівська дісталася 1,700,000 К. на поправу знищених війною бруків. Вкінці столярі львівські дістали роботи дверей і вікон для сільських хат через основане Централею бюро деревного промислу.

Др Промінський предкладає звіт банкової секції Централі, якої цілю є вести свідченію фінансової помочі І П потреби та уділити се помочі, коли вона входити поза круг ділання воєнного Заведення кредитового. Досвідчено з 500 подань о зачеті на школи возни, субвенції і позички. Уділено 1,571,600 К. зачетів на воєнні чиннітиби, з чого значна частина припадає на евакуованих. Особам вільних зазодів уділено 32,000 К. Уділювано також зачетів на ріжні претенсії, приміром: хтось має легат звітабульований на реальністі залишницьким повіті або якусь іншу претенсію, котрої з причини інвазії не міг зреалізувати, а не має з чого жити.

По сих звітах слідували дискусії.

Проф. Коренець сконструював, що поміч Централі прийшла головно в напрямі піднесення більших промислових і ремісничих підприємств. Побіз них однає в краю велика маса дрібних і незорганізованих ремісників, котрі по причині своєї незасобності і браку освіти потребують спеціальної опіки, тим більше, що лежить се в інтересі рільника, котрого вони обслуговують. Се є маломістечкові і сільські шевці, кравці, боднарі, ковалі, до яких не дістанеться за поміговий комісар, тому опіку над ними треба віддати рільничим організаціям, між ними "Сільському Господареві", котрий міг би зрази Централі розділяти між них фонди і знаряді.

Треба би таким подібати, щоби вони як

на відбудову на крилес до своїх, а дядюшка лишив ся тут.

Він не був в церкві вже з три чотири роки.

Чи був дядюшка невірою, чи байдужним, чи грішником нерозкаяним, — він і сам того не зінав, але одержавши раз доноса від одного повітового протоєрея (що мав зносини з Петербургом) на одного мирового посередника, який не сповідається вже третій великий піст і висловлював ся, що, мовляв, нема ніякого Бога, а лише одна природа — дядюшка не гаючись доклав про це, кому слід, — і бідного мирового, що, замість "Общаго положення о крестянах" начинав ся собі Гекеля, трохи не перекинули з великого південного повітового міста в нетрі волинського Полісся. Після цієїоказії дядюшка згадав свої християнські обв'язки і на службі Григорія Двоєслова — папи, що не довго стояти, висловівав ся і запричастив ся та з того часу й сі був у церкві.

Чи то попередня розмова з Раєю, чи раптоха хвиля споминів про дідунькові, а заразом і свої молодощі, а може рідні дядюші полівичеві обставини сільської церкви, — однак що так потрасло старим урядовцем, що вільний від найменшої нежиті, він мусив вийти з жишені напарфумлену хустинку й довго та ретельно ніби — сякати носа...

Але коли за дідуньковім ціла церковка, рідня й декілька старих селян, виали нахвішки, і півчаша широ набожно почала. "Под твою милость", дядюшка й собі поволі схилив ся на одно коліно, і слізка справжнього молитовно-настрою нишком зросила петлю "дієствільного статского советника".

ін вона, як церковна це, дідами проказана ще, від батьків перейната:

Янгол Господень благовістив Марії Діві і начала від Духа Святого. Радуй ся Маріє, Господь з Тобою...

І дух фундатора вохило це трохобанної церковки витасе в темній глибині західної бани, понад столітнім дідом і покірливо схилено бабуною

А там за дверима церкові, на шляху і в подвірях, скриплять вози, гукають ночіжане, галагонять поштові дзвінки, бігають з льозу до пекарні, з пекарні на дрівітно, Іржуть коши, кричат кури, і дід Павло розповідає, як він ходив у Венгрію — Трасцільваню на "осміреній собістю".

Нехай дօглє дніві злоба Його: дому же Тасему подобает святиня.

Ледви блимають під іконостасом тихомовні вогніки.. Слабосилно лунають в зорях середньої бани журліві співи...

Під західною банею безпрозора темрява, але видить Господа в йй дає стoltінних сліпців, простягають до Його хустисті напружені руки і дотикають ся гігів Його і пеленою їх вторять слози своєго ровання...

І місцю ступивши обважнілі вій, жадаєш стати немудрим, як ота зморщенна бабуна, прагнеш згадати молитви прадідні, як убогий дідок в кутку, папіваш ся пристраси недочасної, безтлесної і чущ, як важкий тягар землі поволі покидав рамена твої, напомісти виростають крила, і тіні Його царстві Й Його ліпоти виразно дають ся чуті в похилий сільській церкві, в глибокій сутіні, під третьою банею: межі шоштикутими дверима з написом і стінням запашних зрубів...

Дядюшка з Раєю спинились недалеко

две

найскорші могли вернутися в бараки і були звільнені від легкої служби військової. Для піднесення так розвиненого у нас давніші по місточкам дрібного ремесла засновувати фахові курси і школи для обмеження з поступом в ремеслі, доставляти їм модерних машин і знарядів, творити спілки для закупна сирів'я і збору виробів. Немаловажним для піднесення значення ремесла і його спільнотизованням було б також підпомагання акції засновування шкільних варсттів, які вже існують при деяких школах середніх, прим. при українській гімназії в Перемищі, або творяться як прим. при акад. гімназії у Львові. Належить ся також поміч ремесличим бурсам, прим. українській у Львові, які мають цілю виходити і помножити ремесличі кадри. Для піднесення і ублагородження торговлі треба підпомагати торговельні організації, які мають за ціль досягти населенню добірних та дешевих предметів і охоронити його від експлуатації несовісних купців і посерединників. У тих всіх напрямах повинна розвинутися Централь як найживіші діяльність.

Кс. Сира домагався помочі для приватних урядників і осіб вільних заводів, знищених війною.

О. Войновський домагався прибічників для повітових для рільництва та житлових коопій, які знамені діали і перевели добровільно управу піль дідичів, навіть там, де дідичів не було дома. Нині переводяться примусово жандарми зі школою суспільності, бо силуваним не доборишся.

а коли воно противиться примусовим роботам, бо ще у себе не обробилося, то його клеймить

Треба покликати населене до спів

Бар. Баталія і Новак заявили, що будуть старатися піти за бажаннями бісідників.

На тім нараді покінчено, а президент Гродзіцький замкнув засідання - дні 21. цвітня о год. 9 вечера і заповів продовжити на день 11. мая 1917 р.

(н.)

Понурий образок

Один з наших прихильників пише нам про відносини серед наших виселенців в яськім повіті:

Вже 5 місяців, як невідомна доля кинула наших людей люді і до нині не було слухаю, що бих то з наших патріотів наїдався до виселенців, приглянувся їх житю, віднознам, порадив та розрадив, а може і в неодні поміг. Ніхто не рушився, так які суспільність призабула про тисячі тих нещасливих. Дяків стрічаю (з повіту Ясло), виніту про їх житє, відносини — а їх відповідь гіркі слова.

Передовісім в них тута і розлука за рідною землею, своєю працею, теперішні злідні та жаль до своїх, які іх тепер не знають. Тих людей розкинено по дворах. Вимоги панів понад силами виселенців — в неоднім случаю треба помогти їх упімнитися за ними, та помочи, ні поради ні звідки. Який жаль відчувають ті люди, що про них забулося. Див на річ, що до нині ніякий посол з евакуованих повітів не почувався до обов'язку заглянути до тих людей! Правда, з бандеріями січовими чи сокільськими не виходилося си би проти послів, та не виталиб їх хлібом і солію, але за те словами віячності привіталиб їх нещасні жінки з дрібними дітьми! Тоді народі знав би тільки, що є народні заступники.

Нехай-би хоч Нар. Комітет, або яка інша наша організація вистарала ся о дозвіл якій людині, яка могла обійтися наших виселенців. Потреба цього конче вимагає. Скільки потребують тут наші люди помочи. В справі умови з панами, бо приймають на роботу за контрактом, в справі воєнних причинників, запомоги для евакуованих і т. п.

Вже на сторінках "Діла" був відклику до наших церковних властей, що би вони вислали західні повіти, де є наші люди, священиків. Чи ж у нас так мало священиків, щоб бодай по одному вислати в кожний повіт? Може би вислано дозвіл ста лого осідку священикові в один з повітових міст для полагоджування релігійних потреб евакуованих; а як се неможливо, то бодай від часу до часу обійтися ті села, де наші люди. Не достатча священиків не повинна бути на перешкоді, бо богато їх евакуовано, от хочи їх станиславівщині (а виселені переважно із станиславівської діцезії). Чайже найдеться кілька одиниць, які скотять зробити маленьку жертву зі своїх вигод, та зробити се для свого народу, як не для народного справи, то Христя ради. Люди без всякої релігійної помочи. Польські священики хрестять літніх в латинському обряді.

При ціні що одно треба знати, а саме, що тутешнє населене дуже непривітне для наших виселенців; тут приходить ся українським

селянам чути болючі насміхи і звища,

Погребу своїх часописів і книжок вільчують вони дуже. „Аж нам відрядніше стало, як дістали ми свій календар і газету” — дякували ті, за яких свої ще не забули. — А.

НОВИНКИ.

Львів, 9 мая 1917.

— Українці про місце Установчих Зборів. В Ростові ведеться тепер оживлена обміна думок про те, де мають бути Установчі Збори (конституента): в Петрограді чи Москві? „Русское Слово” урізнило в сій справі анкету. У видрукованих у числі з дня 25 марта численних голосах різних публічних інституцій, громадських організацій і визначних діячів знаходиться також голос проф. М. Грушевського, який заявив, що він і інші відомі українські діячі є за тим, щоби Установчі Збори відбувалися в Москві.

— Росія ська адміністрація в Галичині. В урядових оголошеннях з 17. с. м. про звільнення Іменовання знаходить ся оголошення про звільнення від служби дотеперішнього генерал губернатора занятих областей Австро Угорщини Трепова. „Рус. Слово” доносить, що дождається іменовання кн. Павла Долгорукого генерал губернатором Галичини. Тимчасове правительство порішило виробити новий проект управи занятих областей Галичини. Після того проекту військова влада остане даліше у військових руках, а цивільна управа переайде в руки комісаря тимчасового правительства та місцевих і повітових комітетів.

— Керенський смертно недужий? До „N. Fr. Presse” доносять з Берліна на основі відомостей з Петрограду, що Керенський такий недужий, що лікарі обіцяють йому ледви ще кілька тижнів життя.

— На службі давної російської охорани. Київські газети оголошують лісту агентів давної охорани, на якій між іншими поміщені назвища двох Галичан, а саме Андрія Веретельника і Оси Сироїда. Андрій Веретельник був вже перед війною землемісавий як москафіл, під час війни поселився в Полтаві, де завідував друкарнею. Осип Сироїд прибув до Києва в 1913 р. і тут управляв українською книгарнею Літературно-Наукового Вістника. Оба агенти інформували давнє правительство про український рух.

— В справі достави вибрakovаних коней для рільництва одержало Красне Товариство Господарське „Сільський Господар” рескрипту ц. к. намісництва Краєвої Централі для господарської відбудови Галичини з дня 19. цвітня с. р. ч. 4520/1, який подає до відома петентів і рільничого загалу: Рескриптом з дня 9. цвітня 1917 ч. 58617 повідомлено ц. к. міністерство рільництва, що предложені ц. к. намісництвом вказани компетенція о вибрakovani koni згідно зі лошата і клячи розплодові зі стали відступлені заведеню огерів правителів в Судовій Вишині, тепер в Krakowі. Рівночасно поручило ц. к. міністерство повідомити, що не могло досі вдоволити предложений Поважним Товариством прошень гospodarіv o вибрakovani koni, а то з причини недостачі таких коней. Розпродаже згідно, випожичуванем коней занимаються ся тепер команди господарських централі (Районові Команди), до них отже повинні петенти просто звернути ся.

Нові книжки і видання.

Zur Frage der Senderstellung Galiziens. Ein Streifzug in das galizische Problem. Von Wladimir Ritter von Schilling-Singalewitsch, Reichsrats und Landtagsabgeordneten. Wien, 1917. Cтр. 51. Ц. на 1 коп. Отся публікація посл. політів, журналистів австрійського політичного світу з проблемою відокремлення Галичини з українського становища. Складається з вона в отсіх розділів: 1) Ц. сарське письмо з 5. паддюста 1916. і офіційний коментар. 2) Боротьба за і проти відокремлення Галичини. 3) Галицька автономія. 4) Відокремлення Галичини і австрійська державна ідея. 5) Події Галичини.

ЛЯГЛІ ГОЛОВАШІ

Теодор Бакуш, хорунжий 77. п. п., поляк наслідком ран дня 20. цвітня с. р. в 24 році життя. Й окійний був сином рільника з Тростянця, повіту яворівського. Ходив до української гімназії в Яворіві, там зложив іспит зрілості. О свідомлював свої підчинені в полі, даючи їм нашу книжку і часопис. Був для них дуже ви-

розумілий і ведав собі не лише у своїх підчинених, але також старших офіціїв велику пошану і добру опінію. В йі що сміло. Нераз аглоувався сам охотно до переледені трудніших задач. Покійний був відзначений срібною медаллю 2. класу. Похорон покійного відбувся при жалібних звуках музик та величими почестями релігійними та військовими. Були присутні офіцери австрійські, німецькі, а також старші з генерального штабу. Дні 22. с. м. на зібранні всіх офіціїв сего полку агадав полковник де зі слівами в очах про утрату сего товариша героя. В. А. п. Замість вінчання на гріб покійного Теодора Бакуша складають товариші в полку 76 К на укр. сиріт. фонд ім. Митр. Шептицького.

ОПОВІСТКИ.

Четвер 10. жовтня 1917.
Ніні: греко-кат.: Самеона муч. — римо-кат.: Іоанна.

Заквіт: греко-кат.: Макс. і Явона. — римо-кат.: Аделіфа.

І Український Народний Театр Т-ва „Бесіда“ у Львові під управою К. Рубчакової. Салі Т-ва М. Лисенка при вул. Шашкевича ч. 5.

В неділю, дні 13. мая „Маруся“ Богуславка“, істор. драма М. Старницького.

В четвер, дні 17. мая „Огні Іванової ночі“, драма на 4 дії Г. Зудермана, переклад Б. Грінченка.

Білети рапішне набути можна в „Народній Торговлі“, в день представлена при касі від год. 5. п. п. Початок о год. 7½, вечором. —

І Жіночий Комітет в Гмінді бараках подає до відомства, що комітет не перестав існувати, але не перепинна своєї діяльності як виходило би з інформації, поміщеної перед кількома днями, навпаки в останніх місяцях права комітету була може інтенсивніша ніж коли небудь. Головно наші жінки в полі відносяться до комітету о всякого рода інформацію і запити що до рідні, знакомих і т. п. в таборі в люди майже з усіх громад східної Галичини, тож і відповіді бувають дуже часто вдоволяючі. Доказом цього є всякі письма з поділками а навіть нагороди грошей на ціли комітету. Розуміється, що інформації відкривається зі звітами фінансів. Кождий хто звернеться до комітету, може числити на те, що вістане як найточнішу відповідь і інформацію. Комітет діє також одноразові запомогти молодіжі в Гмінді, а яка ходить до училищ у Відні. З рамени комітету існує самаританська поміч для жителів табора. Про винну діяльність комітету в таборі не пора і місце тут розбирається. — За Жіночий Комітет Ольга Бачинська.

ВОЕННІ КОМУНІКАТИ

Австро-Угорського Генерального Штабу

в дні 9. мая 1917.

ВІНА НА СХОДІ.

В південній Буковині відпердили місця від видів війська. Зрештою нема нічого оголосити.

ВІНА З ІТАЛІЄЮ.

Не стало ся нічого особливого.

ВІНА НА БАЛКАНІ.

Між озерами Охріда і Преспа австро-угорські та турецькі відділи удареними оноді наступ неприятеля.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Георг.

Німецького Генерального Штабу

в дні 9. мая 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група війск баварського наступника престола кн. Рупрехта: При несприяльчій погоді був огонь артилерії тільки на немногих місцях більш ожилевий. Баварські полки, які вторглися приступом Різену, вдергли ся місцівість проти нових ворожих наступів і полонили знов 100 жовнів. Частина наступу Англійців коло Розен і Болеслава відперта.

Група війск німецького наступника престола: Між Зиковою горою і дорою з Сейденою до Вену до Вену до Вену рушили по безперервним огням до наступу свіжі французькі

